

RAZILAŞDIRILMIŞDIR:

Azərbaycan Respublikasının
Mərkəzi Bankının Baş Direktoru

Vüsal Qurbanov

Tarix 14.02.2026-cil

“TƏSDİQ EDİLMİŞDİR”

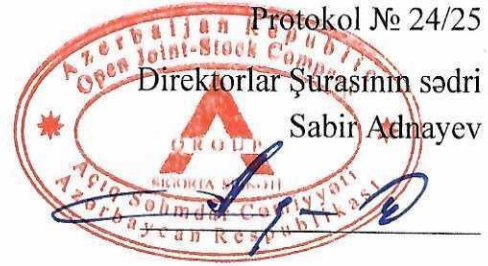
“A-Group Sığorta Şirkəti” ASC-in
Direktorlar Şurasının 22.12.2025-ci tarixli

Qərarına əsasən

Protokol № 24/25

Direktorlar Şurasının sədri

Sabir Adnəyev

**“A-QROUP SIĞORTA ŞİRKƏTİ” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİNİN
FƏRDİ QƏZA (BƏDBƏXT HADİSƏLƏRDƏN) SIĞORTASI
QAYDALARI**

(yeni redaksiyada)

BAKİ 2025

MÜNDƏRİCAT

Əsas anlayışlar

FƏSİL 1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1. Sığorta predmeti və sığorta sinfi

FƏSİL 2. SIĞORTA TƏMINATI

Maddə 2. Sığorta təminatının ərazisi

Maddə 3. Sığorta hadisələri

Maddə 4. Sığorta təminatından istisnalar

Maddə 5. Əlavə sığorta haqqı müqabilində sığorta təminatına daxil edilə biləcək hallar

Maddə 6. Sığorta riskləri (sığorta təminatının növləri) və sığorta ödənişlərinin həcmi

Maddə 7. Bədbəxt hadisə nəticəsinin ağırlaşmasına görə ödəniş

FƏSİL 3. SIĞORTA MƏBLƏĞİ VƏ SIĞORTA HAQQI, SIĞORTA MÜQAVİLƏSİ

Maddə 8. Sığorta məbləği

Maddə 9. Sığorta haqqının ödənilməsi qaydası

Maddə 10. Sığorta müqaviləsinin bağlanması

Maddə 11. Sığorta müqaviləsinin qüvvəyə minməsi, sığorta təminatının müddəti

Maddə 12. Sığorta müqaviləsinə əlavə və dəyişikliklər edilməsi qaydası

Maddə 13. Sığorta müqaviləsinə xitam verilməsi

Maddə 14. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam vermə ilə bağlı xəbərdar etmə

Maddə 15. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam vermənin nəticələri

Maddə 16. Tərəflərin hüquq və vəzifələri

FƏSİL 4. ZƏRƏR VƏ ÖDƏNİŞ.

Maddə 17. Bədbəxt hadisə baş verdikdə Sığortalının (Sığorta olunanın) vəzifələri

Maddə 18. Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi qaydası

Maddə 19. Sığorta ödənişinin verilməsindən imtinanın əsasları

Maddə 20. Sığorta ödənişinin verilməsi haqqında məlumat

FƏSİL 5 - DİGƏR MÜDDƏALAR

Maddə 21. Sığorta müqaviləsinin şərtlərinin yerinə yetirilməməsinə və ya lazımi qaydada yerinə yetirilməməsinə görə tərəflərin məsuliyyəti.

Maddə 22. Sığorta müqaviləsinin Qaydalar üzərində üstünlüyü

Maddə 23. Mübahisələrin həlli qaydası

ƏSAS ANLAYIŞLAR

Bu Qaydalarda və bu Qaydalar əsasında bağlanmış Sığorta müqavilələrində aşağıdakı əsas anlayışlardan istifadə olunur:

Sığortalı - sığorta haqqı ödəyən, sığorta obyektinin sığorta etdirilməsində sığorta marağı olan sığorta müqaviləsinin tərəfi;

Sığortaçı - sığorta qanunvericiliyi əsasında sığorta fəaliyyətini həyata keçirmək üçün müvafiq lisenziyaya malik olan, Sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan sığorta hadisəsi baş verdiyi halda qanunvericiliklə və ya müqavilə ilə müəyyən olunmuş qaydada sığorta ödənişini vermək öhdəliyi daşıyan Sığorta müqaviləsinin tərəfi olan yerli hüquqi şəxs;

Sığorta olunan - sığorta müqaviləsi əsasında əmlak mənafeləri sığortalanan şəxs;

Faydalanan şəxs - icbari sığorta qanunlarına və ya sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığorta ödənişi verilməli olan şəxs;

Sığorta müqaviləsi - sığortalının müvafiq sığorta haqqı ödəməsi müqabilində sığorta obyektinin məruz qala biləcəyi risklərlə bağlı itkilərin, dəyən zərərin əvəzinin və ya razılaşdırılan pul məbləğinin müəyyən bir hadisənin baş verməsi əsasında ödənilməsinin sığortaçı tərəfindən öhdəlik kimi götürülməsi şərtlərinin təsbit edildiyi razılaşma;

Sığorta şəhadətnaməsi - sığorta müqaviləsinin bağlanması faktını təsdiq edən, sığortaçı tərəfindən sığortalıya və (və ya) sığorta olunana verilən sənəd;

Sığorta obyektı - sığortalının, yaxud sığorta olunanın qanunazidd olmayan hər hansı əmlak mənafeyi;

Sığorta haqqı - risklərin qəbul edilməsi və ya bölüşdürülməsi müqabilində sığorta qanunvericiliyinə uyğun olaraq, sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan qaydada sığortalının sığortaçıya ödəməli olduğu pul məbləği;

Sığorta məbləği - sığortalanmış risklər üzrə sığortaçının öhdəliyinin qanunvericilik, yaxud müqavilə ilə müəyyənləşdirilmiş məbləğlə ifadə olunan son həddi;

Sığorta riski və ya risk - sığorta obyektı ilə bağlı itkilərin və ya zərərlərin yaranmasına səbəb olan hadisənin baş verməsi və ya halın yaranması ehtimalı, həmçinin bu ehtimala qarşı sığortaçının üzərinə götürdüyü öhdəlik;

Sığorta hadisəsi - qanunvericiliyə və ya sığorta müqaviləsinə görə sığorta ödənişinin sığortalıya, sığorta olunana və ya digər faydalanan şəxslərə ödənilməsi üçün əsas olan, sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddət ərzində baş verən hadisə və ya yaranan hal;

Sığorta tələbi - sığorta hadisəsi baş verdikdə sığortalının, sığorta olunanın və ya faydalanan şəxsin sığortaçıya öz vəzifələrini qanunvericiliyə və sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq icra etməsi barədə müraciəti;

Sığorta ödənişi - sığorta hadisəsi baş verdikdə, qanunvericiliyə, həmçinin sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığortaçı tərəfindən ödənilən maliyyə kompensasiyası;

Aqreqat limit – sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddət ərzində baş verən bütün hadisələr üzrə, hər bir hadisədə iştirak edən zərərçəkmiş və ya sığorta olunan şəxslərin sayından asılı olmayaraq, Sığortaçının ödəyəcəyi maksimum məbləğdir.

Sığorta tarifi - sığorta haqqının hesablanması üçün aktuar hesablamalarına əsasən müəyyən edilən faiz dərəcəsi;

Sığorta müddəti - sığorta risklərinin sığortalanmış hesab olunduğu müddət;

Əhəmiyyətli hallar - müqavilə bağlanarkən bildirilməli olan, sığortaçının müqavilədən imtina etmək və ya onu məzmunu dəyişdirilmiş şəkildə bağlamaq qərarına təsir göstərə bilən və/və ya sığortalıya yazılı şəkildə aydın və birmənalı sorğu verilmiş hallar (faktlar) əhəmiyyətli sayılır;

Sığorta təminatının əhatə ərazisi - sığorta obyektinin sığortalanmış hesab olunduğu müəyyən coğrafi ərazi həddləri;

Gözləmə müddəti - gözləmə müddəti, sığorta hadisəsi nəticəsində həmin müddət ərzində yaranan itkilərin sığorta təminatı ilə əhatə olunmayan və sığortalının üzərində qalan hissəsidir.

Azadolma məbləği - sığorta hadisəsi nəticəsində yaranan itkilərin və ya dəyən zərərin sığorta təminatı ilə əhatə olunmayan və sığortalının üzərində qalan hissəsidir.

Əlillik qrupları:

I qrup əlillik (qanunvericiliyə əsasən orqanizmin funksiyalarının müddətsiz olaraq III dərəcə (81-100 faiz) məhdudlaşması);

II qrup əlillik (qanunvericiliyə əsasən orqanizmin funksiyalarının müddətsiz olaraq II dərəcə (61-80 faiz) məhdudlaşması);

III qrup əlillik (qanunvericiliyə əsasən orqanizmin funksiyalarının müddətsiz olaraq I dərəcə (31-60 faiz) məhdudlaşması).

FƏSİL 1 - ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Bundan sonra mətn üzrə “Qaydalar” adlanacaq “A-Qroup Sığorta Şirkəti” ASC-nin hazırkı Fərdi Qəza (Bədbəxt hadisələrdən) Sığorta Qaydaları “Sığorta fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa (Qanun), Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə (Mülki Məcəllə) və digər normativ aktlarına müvafiq olaraq hazırlanmışdır və bundan sonra mətndə “müqavilə” yaxud “sığorta müqaviləsi” adlanacaq “A-Qroup Sığorta Şirkəti” ASC-nin bağladığı Fərdi Qəza sığorta müqavilələrin (şəhadətnamələrin) əsaslandığı ümumi qayda və şərtləri müəyyən edir.

Maddə 1. Sığorta predmeti və sığorta sinfi

- 1.1. Bu qaydalara əsasən sığorta müqaviləsi üzrə sığortalanan əmlak mənafeələrinin aid olduğu fiziki şəxs(lər) sığortanın predmeti hesab olunur.
- 1.2. Sığorta müqaviləsi I və II qrup (orqanizmin funksiyalarının 61-100 faiz pozulmasına görə) əliliyi müəyyən edilmiş şəxslərə münasibətdə bağlanılır. Sığortalının tələbi ilə bu şəxslərin sığortalınması sığorta müqaviləsində müvafiq şəxslərin və əlillik dərəcələrinin aydın şəkildə göstərilməsi yolu ilə həyata keçirilə bilər.
- 1.3. Sığorta müqaviləsində başqa hal nəzərdə tutulmamışdırsa, müqavilə bağlanarkən yaşı 16-dan yuxarı olan və 65-dən yuxarı olmayan şəxslər sığortalana bilər.
- 1.4. Bu Qaydalara əsasən təqdim olunan sığorta növü fərdi qəza sığortası sinfinə aiddir.

FƏSİL 2. SIĞORTA TƏMİNATI

Maddə 2 – Sığorta təminatının ərazisi

- 2.1. Bu Qaydalar əsasında verilən sığorta təminatı sığorta müqaviləsində göstərilmiş ərazi həddlərində baş verən bədbəxt hadisələri (fərdi qəzaları) əhatə edir.
- 2.2. Sığorta, sığorta müqaviləsində (şəhadətnaməsində) başqa hal nəzərdə tutulmamışdırsa, Azərbaycan Respublikası ərazisində qüvvədədir.

Maddə 3 – Sığorta hadisələri

- 3.1. Sığorta hadisəsi dedikdə, sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddət ərzində baş verən bədbəxt hadisənin nəticəsi olan Sığortalının ölümü və ya sağlamlığına zərər vurulması ilə əlaqədar Sığortalıya (Sığorta olunana) sığorta ödənişinin verilməsinə əsas olan bədbəxt hadisə başa düşülür.
- 3.2. Bu sığorta növündə bədbəxt hadisə dedikdə, Sığortalının (Sığorta olunanın) iradəsindən asılı olmayan, onun həyatına və sağlamlığına zərər vuran və ya onun ölümünə səbəb olan qəfil, öncədən gözlənilməyən, təsadüfi və xarici təsirli hadisə nəzərdə tutulur.
- 3.3. Aşağıdakı hallar da bədbəxt hadisə hesab edilir:

- 3.3.1. Qəflətən və gözlənilmədən otağa dolan qazların tənəffüsündən baş verən ölüm hadisəsi;
- 3.3.2. Yanıqlardan və ani bir hərəkət nəticəsində əzələ və sinir sisteminin zədələnməsi, burxulması və qopması;
- 3.3.3. İlən və ya həşəratların sancması nəticəsində baş verən zəhərlənmələr;
- 3.3.4. Quduzlaşmış heyvanın sığortalını dişləməsi nəticəsində quduzlaşmaya görə baş verən ölüm və ya bədən xəsarəti.
- 3.4. Sığortalının (sığorta olunanın) ölümü və ya bədən xəsarəti alması ilə nəticələnən aşağıdakı hallar Bədbəxt hadisə hesab edilmir:
 - 3.4.1. Bütün növ xəstəliklər və onların nəticələri;
 - 3.4.2. Sığorta hadisəsi ilə bağlı olmayan günvurma və ya donma;
 - 3.4.3. Hər hansı düşüncə və ruhi vəziyyətdən asılı olmayaraq intihar və intihara cəhd;
 - 3.4.4. Spirtli içki qəbulu nəticəsində ölüm və ya sağlamlığına zərər vurulması, sığorta təminatına daxil olan bədbəxt hadisənin fəsadlarının və nəticəsinin aradan qaldırılmasının tələb edilmədiyi təqdirdə narkotik maddədən istifadə, dərman, psixotrop və zəhərli maddələrin qəbulu;
 - 3.4.5. Sığorta təminatına daxil olan hadisənin fəsadlarının və nəticəsinin aradan qaldırılmasının tələb edilmədiyi təqdirdə, aparılan cərrahiyyə əməliyyatları və müxtəlif növ şüaların qəbulu.
 - 3.4.6. İdarə edilməsi üçün xüsusi icazə tələb olunan nəqliyyat vasitəsinin belə icazə olmadan sığorta olunan tərəfindən idarə edilməsi.

Maddə 4 – Sığorta təminatından istisnalar

- 4.1. Sığorta təminatı aşağıdakı hallar nəticəsində baş verən bədbəxt hadisələri əhatə etmir:
 - 4.1.1. sığortalının, sığorta olunanın və/və ya faydalanan şəxsin qərəzli hərəkətləri; Mülki Məcəllədə, Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş məsuliyyəti istisna edən hallardan başqa, sığortalının, müvafiq hallarda zərərçəkənin müvafiq hadisənin baş verməsinə yönələn qəsdən etdiyi hərəkəti və ya hərəkətsizliyi, habelə hadisə ilə birbaşa səbəb əlaqəsində olan qəsdən cinayət törətməsi;
 - 4.1.2. hamiləlik və ya doğuş;
 - 4.1.3. elan olunub-olunmamasından asılı olmayaraq müharibə və ya müharibə əməliyyatları, manevrlər və digər hərbi əməliyyatlar və bunların nəticələri;
 - 4.1.4. vətəndaş müharibəsi, hər cür kütləvi iğtişaslar, tətilər;
 - 4.1.5. sığortalının (sığorta olunanın) cinayət törətməsi və ya buna cəhd etməsi zamanı ölməsi və ya bədən xəsarəti alması;
 - 4.1.6. sığortalının (sığorta olunanın) təhlükədə olan insan xilas etmək halları istisna olmaqla, özünü bilərəkdən təhlükəyə atması;
 - 4.1.7. nüvə partlayışı, radiasiya və radioaktiv çirklənmə;
 - 4.1.8. sığorta olunanın cəzaçəkmə müəssisələrində cəza çəkdiyi müddət ərzində baş verən hadisələr;
 - 4.1.9. QİÇS və ya QİÇS-lə bağlı xəstəliklər;
 - 4.1.10. müqavilə bağlandıqdan əvvəl mövcud olan əlillik və (və ya) xəstəliklər, həmçinin onların nəticəsində yaranan fəsadlar;
 - 4.1.11. psixi və ya ağır sinir sistemin pozuntuları;
 - 4.1.12. zəhərli bitkilər, kimyəvi maddələr, keyfiyyətsiz ərzaq məhsullarının, dərmanların təsirindən təsadüfi ciddi zəhərlənmə nəticəsində ölüm;
 - 4.1.13. Sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan digər istisnalar.

Maddə 5 – Əlavə sığorta haqqı müqabilində sığorta təminatına daxil edilə biləcək hallar

- 5.1. Aşağıdakı hallardan irəli gələn bütün zərərlər sığorta təminatına daxil deyil. Əlavə Sığorta haqqı müqabilində, aşağıdakı yarımbəndlərdə sadalanan hallar və ya onlardan biri və ya bir neçəsi nəticəsində baş verən bədbəxt hadisələr sığorta müqaviləsində (şəhadətnaməsində) göstərilməklə sığorta təminatına daxil edilə bilər:
- 5.1.1. motosiklet, moped, mühərrikli və ya elektrik mühərriki və ya akkumulyatoru ilə işləyən velosiped, skuter, elektrosamokat, seqvey (smart balance ~~wheel~~-wheel), skeytborddan (skateboard) istifadə;
 - 5.1.2. açıq dənizdə balıqçılıq, istənilən növ ovçuluq, o cümlədən su hövzələrində, quruda, dağ və meşə massivlərində ovçuluq;
 - 5.1.3. alpinizm, speleologiya, sualtı idman növləri, kəşfiyyat işləri və sualtı əyləncələr, qar və ya buz üzərində idman növləri (xizək idmanı, xokkey, bobsley kimi və s. qış idman növləri), maneəli cıdır yarışları, polo, reqbi, qılnc oynatma, təkbətək döyüş, boks və yelkənli qayıq yarışları, ağırlıqqaldırma, peşəkar idman növləri, həmçinin həyat və sağlamlıq üçün yüksək təhlükə yaradan hər hansı digər fəaliyyətdə iştirak;
 - 5.1.4. Sığortalının hər hansı peşəkar və ya həvəskar səviyyədə keçirilən idman yarışlarında, turnirlərdə və ya bu yarışlara hazırlıq məqsədilə təşkil olunan məşqlərdə **idmançı qismində birbaşa iştirakı**, eləcə də suda, quruda və ya havada hərəkət edən istənilən növ nəqliyyat vasitələri ilə (o cümlədən, lakin bununla məhdudlaşmayaraq: avtomobil, motosiklet, kater, sürətli qayıq, hava yastıqlı qayıq, təyyarə və s.) keçirilən **sürət, dözümlülük və digər bu kimi yarışlarda birbaşa iştirak**.
 - 5.1.5. sərnəşin kimi uçmaq halı istisna olmaqla, havada bütün növ uçuşlar və həmçinin təlim uçuşları;
 - 5.1.6. Azərbaycan Respublikası sərhədlərindən kənarda baş verən bədbəxt hadisələr;
 - 5.1.7. zəlzələ, sel, vulkan püskürməsi və torpaq sürüşməsi;
 - 5.1.8. terrorizm;
 - 5.1.9. təxribat;
 - 5.1.10. sığorta olunanın silahlı qüvvələrdə və hərbi qruplaşmalarda qulluq etməsi, həmçinin hərbi və ya mülki xidmətçi qismində hərbi əməliyyatlarda və manevrlərdə, hərbi tədbirlərdə və məşqlərdə, hərbi texnikanın sınaqdan keçirilməsində və ya bu kimi digər əməliyyatlarda iştirakı.

Maddə 6 - Sığorta riskləri (sığorta təminatının növləri) və sığorta ödənişlərinin həcmi

6.1. Bədbəxt hadisə nəticəsində Ölüm;

Əgər Sığortalı (sığorta olunan), bu sığortanın təminatına daxil olan bədbəxt hadisənin baş verməsi nəticəsində dərhal və ya hadisə baş verən tarixdən etibarən bir il ərzində həmin hadisədən aldığı zədənin birbaşa nəticəsindən vəfat edərsə, müqavilədə (şəhadətnamədə) şərtləşdirilmiş sığorta məbləğinin 100%-i sığorta şəhadətnaməsində göstərilən faydalanan şəxsə, faydalanan şəxs yoxdursa, sığortalının qanuni vərəsələrinə ödənilir, o şərtlə ki, həmin hadisəyə münasibətdə 6.2., 6.3., 6.4., 6.5., 6.6. bəndləri üzrə əvvəl ödənilmiş və ya ödəniləcək məbləğlər çıxılsın.

6.2. Bədbəxt hadisə nəticəsində Əlillik

Variant 1

6.2.1. Birinci qrup Əlillik

Əgər Sığortalı (sığorta olunan), sığorta şəhadətnaməsi ilə təminat verilən bədbəxt hadisənin baş verməsi nəticəsində hadisənin baş vermə tarixindən etibarən bir il ərzində həmin hadisədən aldığı zədənin birbaşa nəticəsində əlil olarsa və ona Birinci qrup Əlillik təyin edilərsə, Sığortalıya (sığorta olunana) sığorta ödənişi müqavilədə (şəhadətnamədə) şərtləşdirilmiş sığorta məbləğinin 100%-i

həcmində verilir. Lakin eyni bədbəxt hadisə nəticəsində həm Birinci qrup Əlillik, həm də bu qaydaların 6.2.2-ci yarımbəndində qeyd olunan Əlillik üzrə Cədvəldə nəzərdə tutulan digər əlilliklərə görə ödəniş verilmir və həmin bədbəxt hadisə nəticəsində əvvəl verilmiş və ya veriləcək ödənişlər Birinci qrup Əlilliyə görə veriləcək ödənişdən çıxılır.

6.2.2. Digər Əlillik

Əgər Sığortalı (sığorta olunan), sığorta şəhadətnaməsi ilə təminat verilən bədbəxt hadisənin baş verməsi nəticəsində dərhal və ya bədbəxt hadisənin baş verdiyi tarixindən etibarən bir il ərzində həmin hadisədən aldığı zədənin birbaşa nəticəsində əlil olarsa, müqavilədə (şəhadətnamədə) şərtləşdirilmiş sığorta məbləği aşağıda verilən “Əlillik üzrə Ödəniş” cədvəlində “Digər əlilliklər” üzrə göstərilən faiz nisbətlərinə uyğun olaraq Sığortalıya (sığorta olunana) ödənilir (sığorta müqaviləsində (şəhadətnamədə) Azadolma məbləği və ya Gözləmə müddəti nəzərdə tutulduğu halda, müvafiq olaraq Azadolma məbləğindən artıq və ya Gözləmə müddəti ərzində çəkilən xərcləri aşan hissəsində).

Əlillik üzrə Ödəniş Cədvəli		
S/s	Adı	Təminat, sığorta məbləğinin % nisbəti ilə göstərilir
1	Birinci qrup Əlillik	100%
Digər əlilliklər, lakin aşağıda sadalanan hallar Birinci qrup əlilliyə bərabər tutulduğu halda, sığorta-ödənişi 1-ci Birinci qrup əlillik üzrə verilir		
2	Hər iki gözdə görmə qabiliyyətinin tam itirilməsi	100%
3	Tam və sağalmaz ağıl kəmliyi	100%
4	Hər iki yuxarı ətrafın və ya hər iki əlin tam itirilməsi	100%
5	Hər iki qulağın post-travmatik Tam karlığı	100%
6	Aşağı çənənin tam çıxarılması.	100%
7	Nitqin tam və bərpaolunmaz itirilməsi	100%
8	Bir yuxarı ətrafın və bir aşağı ətrafın tam itirilməsi	100%
9	Bir yuxarı ətrafın və bir ayağpəncəsinin tam itirilməsi	100%
10	Bir əlin və bir ayağpəncəsinin tam itirilməsi	100%
11	Bir əlin və bir aşağı ətrafın tam itirilməsi	100%
12	Hər iki aşağı ətrafın tam itirilməsi	100%
13	Hər iki pəncənin tam itirilməsi	100%
14	Tam və geri qayıtmayan iflic	100%
15	Bütün səviyyələrdə Kəllə sümük toxumasının itirilməsi:	
	3 kvadrat sm-dək sahənin	20%
	3 kvadrat sm-dən 6 kv sm-dək sahənin	30%
	6 kv sm-dən çox sahənin	50%
16	Aşağı çənənin qismən, qalxan hissəsinin tam çıxarılması və ya yuxarı çənə sümüyünün yarısının çıxarılması.	40%

17	Bir gözdə görmə qabiliyyətinin tam və bərpaolunmaz itirilməsi	40%	
18	Bir qulağın tam karlığı	30%	
	<u>Yuxarı ətraflar:</u>	<u>Sağ</u>	<u>Sol</u>
19	Bir yuxarı ətrafın və ya bir əlin itirilməsi	60%	50%
20	Yuxarı ətraf sümük toxumasının əhəmiyyətli dərəcədə zədələnməsi (təyin edilmiş və bərpaolunmaz zədələr)	50%	40%
21	Bir yuxarı ətrafın tam iflici (sinir toxumasının bərpaolunmaz zədələri)	65%	55%
22	Sirkumfleks sinirinin tam iflici	20%	15%
23	Çiyinin ankilozu	40%	30%
24	Dirsəyin xoş xassəli ankilozu	25%	20%
25	Dirsəyin bəd xassəli ankilozu	40%	35%
26	Yuxarı ətrafın iki sümüyünün sümük toxumasının nəzərə cərpacaq dərəcədə itirilməsi (tam və bərpaolunmaz)	40%	30%
27	Median sinirinin tam iflici	45%	35%
28	Mil sinirinin bükmə sahəsinin tam iflici	40%	35%
29	Yuxarı ətrafın mil sinirinin tam iflici	30%	25%
30	Əlin mil sinirinin tam iflici	20%	15%
31	Dirsək sinirinin tam iflici	30%	25%
32	Biləyin xoş xassəli ankilozu (düzgün pronasiya vəziyyətində)	20%	15%
33	Biləyin bəd xassəli ankilozu (qeyri-düzgün bükülmüş supenasiya vəziyyətində)	30%	25%
34	Birinci barmağın tam itirilməsi	20%	15%
35	Birinci barmağın qismən itirilməsi	10%	5%
36	Birinci barmağın tam ankilozu	20%	15%
37	Şəhadət barmağının tam amputasiyası	15%	10%
38	Şəhadət barmağının iki barmaq falanqasının tam itirilməsi	10%	8%
39	Şəhadət barmağının dırnaq falanqasının tam itirilməsi	5%	3%
40	Şəhadət və Birinci barmağın eyni zamanda amputasiyası	35%	25%
41	Şəhadət barmağından başqa digər barmağın və Birinci barmağın tam itirilməsi	25%	20%
42	Birinci və Şəhadət barmaqlarından başqa digər iki barmağın tam itirilməsi	12%	8%
43	Birinci və Şəhadət barmaqlarından başqa digər üç barmağın tam itirilməsi	20%	15%
44	Birinci barmaq da daxil olmaqla dörd barmağın tam itirilməsi	45%	40%
45	Birinci barmaqdan başqa digər dörd barmağın tam itirilməsi	40%	35%
46	Orta barmağın tam itirilməsi	10%	8%
47	Birinci, şəhadət və orta barmaqlardan başqa digər barmağın tam itirilməsi	7%	3%
	<u>Aşağı ətraflar</u>		

48	Budun tam itirilməsi (yuxarı hissəsi)	60%
49	Budun (aşağı hissəsinin) və bir aşağı ətrafın tam itirilməsi	50%
50	Bir pəncənin tam itirilməsi (aşıq oynaqının disartikulyasiyası)	45%
51	Bir pəncənin qismən itirilməsi (aşıq oynaqından aşağı disartikulyasiya)	40%
52	Bir pəncənin qismən itirilməsi (tibio-metatarsal disartikulyasiya)	35%
53	Bir pəncənin qismən itirilməsi (tarso-metatarsal disarticulation)	30%
54	Bir aşağı ətrafın tam iflici (sağalmaz sinir zədələnməsi)	60%
55	Xarici dizaltı oturaq sinirinin tam iflici	30%
56	Daxili dizaltı oturaq sinirinin tam iflici	20%
57	Hər iki dizaltı oturaq sinirinin (xarici və daxili) tam iflici	40%
58	Oma sümüyünün ankilozu	40%
59	Dizin ankilozu	20%
60	Budun və ya aşağı ətrafın hər iki sümüyünün sümük toxumasının sağalmaz itirilməsi	60%
61	Diz qapağının sümük toxumasının nəzərə çarpacaq dərəcədə parçalanması və bunun aşağı ətrafın hərəkətinin məhdudlaşdırması	40%
62	Diz qapağının sümük toxumasının nəzərə çarpacaq dərəcədə parçalanması və bunun aşağı ətrafın hərəkətinin məhdudlaşdırması	20%
63	Aşağı ətrafın ən azı 5 sm qısalması	30%
64	Aşağı ətrafın 3 sm-dən 5 sm qədər qısalması	20%
65	Aşağı ətrafın 1 sm-dən 3 sm qədər qısalması	10%
66	Ayağın bütün barmaqlarının tam amputasiyası	25%
67	Ayağın baş barmağı da daxil olmaqla dörd barmağının amputasiyası	20%
68	Ayağın dörd barmağının tam itirilməsi	10%
69	Ayağın baş barmağın tam itirilməsi	10%
70	Ayağın iki barmağının tam itirilməsi	5%
71	Ayağın baş barmaqdan başqa digər bir barmağının amputasiyası	3%

a) Əlillik üzrə Ödəniş cədvəlində göstərilməyən xəsarətlər, əhəmiyyət dərəcələrinə görə cədvəldə göstərilən nisbətlərə uyğun olaraq müəyyən edilir.

b) Əlillik nisbətlərinin müəyyən olunmasında sığortalının ixtisası və ya peşəsi nəzərə alınmır.

c) Bədənin bir üzvünün/hissələrinin və ya üzvün/hissələrin bir hissəsinin itirilməsi dedikdə, həmin üzvün/hissələrin və ya üzvün/hissələrin bir hissəsinin öz funksiyalarını yerinə yetirə bilməməyi və tamamilə istifadəsiz hala düşməsi və ya bədənə ayrılması başa düşülür.

ç) Bədbəxt hadisə baş verməmişdən əvvəl funksional qabiliyyətini tam və ya qismən itirmiş bədən üzvü və ya hissəsi üzrə sığorta ödənişi, yalnız hadisədən əvvəlki və sonrakı funksional vəziyyət arasındakı fərqə uyğun olaraq hesablanır.

d) Bədbəxt hadisə baş verməmişdən əvvəl bədən üzvünün/hissələrin və ya üzvün/hissələrin bir hissəsinə münasibətdə mövcud olan əlillik hadisə nəticəsində artarsa, sığorta ödənişi hadisədən əvvəlki əlillik nisbət ilə hadisədən sonrakı nisbət arasındakı fərqə əsasən hesablanır.

e) Bir bədbəxt hadisə nəticəsində bədənin müxtəlif üzvlərində/hissələrində və ya müxtəlif üzvlərin/ hissələrin hissələrində əmələ gələn əlilliyə görə ayrı-ayrılıqda hesablanan ödənişlərin cəmi məbləği sığorta şəhadətnaməsində göstərilən sığorta məbləğindən çox ola bilməz.

ə) Sığortalı (sığorta olunan) solaxay olarsa, Ödəniş cədvəlində sağ və sol əl üçün müəyyən edilən nisbətlər əksinə tətbiq edilir o şərtlə ki, Sığortalının (sığorta olunanın) solaxay olması haqqında məlumat sığorta müqaviləsi bağlandıqda Sığortaçıya yazılı olaraq bildirilsin.

f) Əlillik təminatı almış Sığortalı (sığorta olunan), hadisənin baş verdiyi tarixdən etibarən bir il ərzində həmin hadisə nəticəsində vəfat edərsə, Sığortalıya (sığorta olunana) əlil olmağa görə verilmiş ödəniş ilə ölüm təminatı ödənişi arasındakı fərq (əgər belə fərq yaranarsa) onun vərəsələrinə ödənilir.

g) Sığorta müqaviləsində (Şəhadətnaməsində) razılaşdırılmaqla bu maddədə Əlillik üzrə Ödəniş cədvəlində dəyişikliklər edilə bilər.

Variant 2 .

6.2.3. Əlillik Təminatı

6.2.3.1. Əgər Sığortalı (sığorta olunan), sığorta şəhadətnaməsi ilə təminat verilən bədbəxt hadisəsinin baş verməsi nəticəsində hadisənin baş vermə tarixindən etibarən bir il ərzində həmin hadisədən aldığı zədənin birbaşa nəticəsində əlil olarsa və ona Birinci, İkinci və ya Üçüncü qrup əlillik təyin edildikdə, Sığortalıya müqavilədə (şəhadətnamədə) şərtləşdirilmiş sığorta məbləğinin digər nisbətləri müqavilədə nəzərdə tutulmamışdırsa, aşağıda göstərilən faiz nisbətində sığorta ödənişi verilir:

1-ci qrup Əlillik – 100%

2-ci qrup Əlillik – 75%

3-cü qrup Əlillik – 50%

6.2.3.2. Bədbəxt hadisə baş verməmişdən əvvəl mövcud olan əlillik hadisə nəticəsində artarsa, sığorta ödənişi hadisədən əvvəlki nisbət ilə hadisədən sonrakı nisbət arasındakı fərqi əsasən hesablanır.

6.2.3.3. Əlillik təminatı almış Sığortalı (sığorta olunan), bədbəxt hadisənin baş verdiyi tarixdən etibarən bir il ərzində həmin hadisənin nəticəsində vəfat edərsə, Sığortalıya (sığorta olunana) əlil olmağa görə verilmiş ödəniş ilə ölüm təminatı ödənişi arasındakı fərq (əgər belə fərq yaranarsa) onun hüquqi vərəsələrinə ödənilir.

6.3. Bədbəxt hadisə nəticəsində Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə ödəniş (gündəlik ödəniş) (müqavilə ilə sığorta təminatına daxil edildiyi hallarda)

6.3.1. Əgər Sığortalı (sığorta olunan), bu sığortanın təminatına daxil olan hadisə nəticəsində həmin hadisədən aldığı zədənin birbaşa nəticəsində iş qabiliyyətini müvəqqəti olaraq itirərsə, Sığortaçı sığorta şəhadətnaməsində bu təminat üçün razılaşdırılmış məbləğədən gündəlik ödəniş məbləği ödəyir, (sığorta müqaviləsində (şəhadətnamədə) azadolma məbləği və ya Gözləmə müddəti nəzərdə tutulduğu halda, müvafiq olaraq azadolma məbləğini və ya Gözləmə müddəti ərzində çəkilən xərcləri aşan hissəsində).

6.3.2. Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə ödəniş yalnız həmin sığorta hadisəsi üzrə əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinin tam vaxtı müəyyən olunduqdan sonra həyata keçirilir.

6.4. Bədbəxt hadisə nəticəsində çəkilən Müalicə xərclərinə görə ödəniş (müqavilə ilə sığorta təminatına daxil edildiyi hallarda)

- 6.4.1. Əgər Sığortalı (sığorta olunan), bu sığortanın təminatına daxil olan bədbəxt hadisəsinin baş verməsi nəticəsində zədələnersə, Sığortaçı hadisənin baş verdiyi tarixdən etibarən bir il ərzində müəyyən edilmiş həkim haqqı ilə dərman, radioqrafiya, müalicəvi vanna, masaj, xəstəxana və digər məqsəduyğun müalicə xərclərini (təcili təxirə salınmaz hallardan başqa nəqliyyat xərcləri istisna olmaqla) sığorta müqaviləsində (şəhadətnaməsində) bu təminat üçün razılaşdırılmış məbləğədək ödəyir, (sığorta müqaviləsində (şəhadətnamədə) azadolma məbləği və ya Gözləmə müddəti nəzərdə tutulduğu halda, müvafiq olaraq azadolma məbləğini və ya Gözləmə müddəti ərzində çəkilən xərcləri aşan hissəsində).
- 6.4.2. Bədbəxt hadisə nəticəsində təbii və ya süni dişlərə dəyən xəsarətin aradan qaldırılması üçün çəkilən protez xərclərinə görə verilən sığorta ödənişi müalicə xərcləri məbləğinin 10%-dən çox ola bilməz.
- 6.4.3. Sığorta müqaviləsində (şəhadətnaməsində) başqa hal nəzərdə tutulmamışdırsa, Tibbi xərclər üçün sığortalının işlədiyi müəssisə və ya qanunvericiliyə əsasən müəyyən edilmiş icbari sığortaya əsasən verilən bütün ödənişlər sığorta ödənişindən çıxılır.

6.5. Bədbəxt hadisə nəticəsində Sınıqlar

(müqavilə ilə sığorta təminatına daxil edildiyi hallarda)

- 6.5.1. Əgər Sığorta müddəti ərzində Sığortalı (sığorta olunan) təminata daxil olan bədbəxt hadisəyə məruz qalarsa və həmin hadisədən aldığı zədənin birbaşa nəticəsində hadisənin baş verdiyi tarixdən 30 təqvim günü ərzində zədə sınıq(lar) ilə nəticələnirsə, müqavilədə (şəhadətnamədə) şərtləşdirilmiş sığorta məbləği “Sınıqlar üzrə Ödəniş Cədvəli”-ndə göstərilən nisbətlərə uyğun olaraq Sığortalıya (sığorta olunana) ödənilir, (sığorta müqaviləsində (şəhadətnamədə) azadolma məbləği və ya Gözləmə müddəti nəzərdə tutulduğu halda, müvafiq olaraq azadolma məbləğini və ya Gözləmə müddəti ərzində çəkilən xərcləri aşan hissəsində).
- 6.5.2. Müqavilədə Sınıqlar üçün ümumi sığorta məbləğinin faizi nisbətində, yaxud sabit məbləğdə limitlər müəyyən edilə bilər. Belə olduğu halda “Sınıqlar üzrə Ödəniş” cədvəlində göstərilən % nisbətləri Sınıqlar üçün ayrıca müəyyən edilmiş limitə tətbiq ediləcəkdir.

Sınıqlar üzrə Ödəniş Cədvəli

S/S	Sınıq növü	sığorta məbləğinin və ya müəyyən edilmiş limitin % nisbəti
1.	Omanın və ya çanağın Sınıqları (büzdüm və ya bud istisna olmaqla): a) Çoxsaylı Sınıqlar (ən azı bir mürəkkəb və bir tam) b) Bütün digər mürəkkəb Sınıqlar c) Çoxsaylı Sınıqlar, ən azı biri tam sınıq olmaqla d) Bütün digər sınıqlar	100 50 30 20
2.	Bud və ya Daban Sınıqları: a) Çoxsaylı Sınıqlar (ən azı bir mürəkkəb və bir tam)	50

	b) Bütün digər mürəkkəb Sınıqlar c) Çoxsaylı Sınıqlar, ən azı biri tam sınıq olmaqla d) Bütün digər sınıqlar	40 30 20
3.	Baldırın, Körpücüyün, Aşıq Sümüyünün, Dirsək oynaqı sümüklərinin, Bazunun və ya bazuönü sümüklərin sınığı (bilək sınıqları daxil olmaqla, Kolles tipli Sınıq istisna olmaqla): a) Çoxsaylı Sınıqlar (ən azı bir mürəkkəb və bir tam) b) Bütün digər mürəkkəb Sınıqlar c) Çoxsaylı Sınıqlar, ən azı biri tam sınıq olmaqla d) Bütün digər sınıqlar	40 30 20 12
4.	Alt Çənə Sümüyünün Sınıqları: a) Çoxsaylı Sınıqlar (ən azı bir mürəkkəb və bir tam) b) Bütün digər mürəkkəb Sınıqlar c) Çoxsaylı Sınıqlar, ən azı biri tam sınıq olmaqla d) Bütün digər sınıqlar	30 20 16 8
5.	Kürək Sümüyünün, Diz qapağının, Döş sümüyünün Xəncərəbənzər çıxıntısının, Əl Sümüklərinin (barmaq və bilək sümükləri istisna olmaqla), Ayaq sümüklərinin (barmaq və daban sümükləri istisna olmaqla) sınıqları: a) Mürəkkəb Sınıqlar b) Digər Sınıqlar	20 10
6.	Bazuönü sümüklərin Kolles Tipli Sınıqları c) Mürəkkəb Sınıqlar d) Digər Sınıqlar	20 10
7.	Onurğa Sütununun – Fəqərələrin Sınıqları (Büzdüm istisna olmaqla) a) Bütün kompression sınıqlar b) Bütün çıxıntıların (düz və ya köndələn fəqərə çıxıntıların) sınıqları c) Digər fəqərə sınıqları	20 20 10
8.	Bir və ya bir neçə qabırğanın, Almacıq Sümüyünün, Büzdümüm, Əng Sümüyünün, Burun Sümüyünün, Bir və ya bir neçə ayaq barmaqlarının, Bir və ya bir neçə əl barmaqlarının sınıqları	

a) Çoxsaylı Sınıqlar (ən azı bir mürəkkəb və bir tam)	16
b) Bütün digər mürəkkəb Sınıqlar	12
c) Çoxsaylı Sınıqlar, ən azı biri tam sınıq olmaqla	8
d) Bütün digər sınıqlar	4

6.5.3. Xüsusi Şərtlər:

- 1) Həkim tərəfindən sınığın mahiyyəti və diaqnozu qoyulmadan öncə heç bir ödəniş verilməyəcəkdir.
- 2) Eyni bir hadisə nəticəsində əmələ gələn bir neçə sınıqlara görə ayrı-ayrılıqda hesablanan ödənişlərin cəmi məbləği sığorta şəhadətnaməsində şərtləşdirilmiş sığorta məbləğindən (əgər Sınıqlar üçün ayrı sığorta məbləği müəyyən edilibsə - Sınıqlar üzrə Sığorta məbləğindən) artıq olmamaqla ödənilir.
- 3) Bu sığorta növü üzrə Sınıqlara görə ödəniş almış Sığortalıya (sığorta olunana), həmin Sınıqlar əlilliklə nəticələnirsə, Sınıqlara görə verilmiş ödəniş ilə əlillik təminatı ödənişi arasındakı fərq (əgər belə fərq yaranarsa) ödənilir. Əgər sığorta müqaviləsi ilə Əlillik Təminatı sığorta təminatına Variant 2 üzrə daxil edilibsə və bədbəxt hadisə nəticəsində əmələ gələn Sınıqlar hadisənin baş verdiyi tarixdən etibarən bir il ərzində əlilliklə nəticələnirsə və Sınıqlar təminatı üzrə ödəniş məbləği Əlillik təminatı üzrə ödəniş məbləğindən artıq olmuşdursa, Əlilliyə görə ödəniş aparılmayacaqdır.
- 4) Sığortalı ilə razılaşdırıldıqda Sınıqlar üzrə Ödəniş cədvəlində dəyişikliklər edilə bilər.

6.6. Bədbəxt hadisə nəticəsində Yanıqlar

(müqavilə ilə sığorta təminatına daxil edildiyi hallarda)

- 6.6.1. Əgər Sığorta müddəti ərzində Sığortalı (sığorta olunan) təminata daxil olan bədbəxt hadisəyə məruz qalırsa və həmin hadisədən aldığı zədənin birbaşa nəticəsində xəsarət ikinci və ya üçüncü dərəcəli yanıqlarla nəticələnirsə, müqavilədə (şəhadətnamədə) şərtləşdirilmiş sığorta məbləği **“Yanıqlar üzrə Ödəniş Cədvəli”**-nə uyğun olaraq Sığortalıya ödənilir.
- 6.6.2. Müqavilədə Yanıqlar üçün ümumi sığorta məbləğinin faizi nisbətində, yaxud sabit məbləğdə limitlər müəyyən edilə bilər. Belə olduğu halda “Yanıqlar üzrə Ödəniş Cədvəli”ndə göstərilən % nisbətləri Yanıqlar üçün ayrıca müəyyən edilmiş limitə tətbiq ediləcəkdir.

Yanıqlar üzrə Ödəniş Cədvəli

Təsviri	sığorta məbləğinin və ya müəyyən edilmiş limitin % nisbəti
Bədən sahəsinin 27%-dən çox tutan ikinci və ya üçüncü dərəcəli yanıqlar	100%
Bədən sahəsinin 18%-dən çox 27%-dən az tutan ikinci və ya üçüncü dərəcəli yanıqlar	60%
Bədən sahəsinin 9%-dən çox 18%-dən az tutan ikinci və ya üçüncü dərəcəli yanıqlar	30%
Bədən sahəsinin 4.5%-dən çox 9%-dən az tutan ikinci və ya üçüncü dərəcəli yanıqlar	16%

- 6.6.3. Bu sığorta növü üzrə Yanıqlara görə ödəniş almış sığortalıya (sığorta olunana), həmin bədən xəsarəti əlilliklə nəticələnərsə, Yanıqlara görə verilmiş ödəniş ilə əlillik təminatı ödənişi arasındakı fərq (əgər belə fərq yaranarsa) ödənilir.
- 6.6.4. Əgər sığorta müqaviləsi ilə Əlillik Təminatı sığorta təminatına Variant 2 üzrə daxil edilibsə və bədbəxt hadisə nəticəsində əmələ gələn Yanıqlar hadisənin baş verdiyi tarixdən etibarən bir il ərzində əlilliklə nəticələnərsə və Yanıqlar təminatı üzrə ödənilmiş məbləğ Əlillik təminatı üzrə ödəniş məbləğindən artıq olmuşdursa, Əlilliyə görə ödəniş aparılmayacaqdır.
- 6.7. Bir Sığorta olunan ilə baş verən Bədbəxt hadisə nəticəsində Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə və müalicə xərclərinə görə verilən ödəniş həmin hadisəyə münasibətdə Ölüm və ya Əlillik və ya Sınıqlar və ya Yanıqlara görə verilən ödənişindən çıxılmaz, bu şərtlə ki, sığorta ödənişlərinin cəmi məbləği müqavilədə (şəhadətnamədə) şərtləşdirilmiş sığorta məbləğindən artıq olmasın.
- 6.8. Sığorta müddəti ərzində hər bir Sığorta olunan ilə baş verə biləcək bütün bədbəxt hadisələrin nəticəsində yuxarıda 6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 6.5., 6.6. maddələrində göstərilən Sığorta təminat növləri üzrə sığorta ödənişlərinin cəmi məbləği müqavilədə (şəhadətnamədə) şərtləşdirilmiş sığorta məbləğindən artıq ola bilməz.
- 6.9. Əgər sığorta müqaviləsində bir hadisə üzrə limit nəzərdə tutulubsa, onda bu limitin məbləği bədbəxt hadisəsinin iştirakçıları olan Sığorta olunanlar arasında hər bir sığorta olunana münasibətdə veriləcək ödəniş məbləğinin nisbətində bölüşdürüləcəkdir
- 6.10. Hadisə üzrə limit dedikdə, bir hadisənin iştirakçıları olan Sığorta olunanların sayından asılı olmayaraq həmin hadisə nəticəsində Sığortaçı tərəfindən ödəniləcək maksimum məbləğdir.

Maddə 7 – Bədbəxt hadisə nəticəsinin ağırlaşmasına görə ödəniş

Bədbəxt hadisədən meydana gələn xəsarətlərin nəticəsi bədbəxt hadisədən əvvəl mövcud olan və ya sonradan meydana gələn, lakin hər halda bədbəxt hadisə ilə heç bir əlaqəsi olmayan xəstəlik, daxili pozuntular və ya sığortalının (sığorta olunanın) təqsiri ucbatından müalicənin səhv və ya keyfiyyətsiz aparılmasına görə sığortalının (sığorta olunanın) vəziyyəti ağırlaşarsa, ödənilməli olan ödənişin məbləği ağırlaşmış nəticəyə görə deyil, eyni hadisənin tamamilə sağlam bir şəxsdə tibbi müalicənin tam və düzgün bir şəkildə aparılması şərti ilə yaranmış nəticəyə uyğun müəyyən edilir.

FƏSİL 3 - SIĞORTA MƏBLƏĞİ VƏ SIĞORTA HAQQI, SIĞORTA MÜQAVİLƏSİ

Maddə 8 - Sığorta məbləği

- 8.1. Sığorta məbləği tərəflərin razılığı əsasında müəyyən olunur.
- 8.2. Sığorta müqaviləsində sığorta məbləği aşağıdakı kimi müəyyən oluna bilər:
- 8.2.1. Hər bir Sığorta olunan üçün sığorta məbləği: müəyyən edildiyi hallarda sığortanın qüvvədə olduğu müddət ərzində hər bir sığorta olunana münasibətdə baş verə biləcək bütün hadisələr üzrə Sığortaçının öhdəliyinin son həddi hesab edilir və sığortaçının sığorta müqaviləsi üzrə öhdəliyinin həcmi verilmiş sığorta ödənişi məbləğində azalır.
- 8.2.2. Hər bir Sığorta olunan üçün hər hadisə üzrə sığorta məbləği: müəyyən edildiyi hallarda həmin məbləğ sığortaçının hər bir Sığorta olunana münasibətdə hər bir sığorta hadisəsi üzrə öhdəliyinin son həddi hesab edilir və sığorta hadisələrinə görə sığorta ödənişlərinin verilməsi nəticəsində azalmır.
- 8.2.3. Aqreqat limiti: Sığorta olunanların sayından və əgər varsa hər bir sığorta olunan üzrə müəyyən olunan sığorta məbləğindən asılı olmayaraq sığorta müddəti ərzində baş verən bütün hadisələr üzrə

Sığortaçının öhdəliyinin son həddi hesab edilir və sığortaçının sığorta müqaviləsi üzrə öhdəliyinin həcmi verilmiş sığorta ödənişi məbləğində azalır.

- 8.3. Bu qaydaların 8.2.1. və 8.2.3. yarım-bəndlərdə nəzərdə tutulmuş hallada sığorta məbləğinin azalmış hissəsinə uyğun olaraq, əlavə sığorta haqqı ödəməklə sığorta müqaviləsində müəyyən edilmiş sığorta məbləği Sığortaçının razılığı ilə bərpa edilə bilər.

Maddə 9 – Sığorta haqqının ödənilməsi qaydası

- 9.1. Sığorta haqqının ödənilməsi qaydası müqavilədə müəyyən edilir.
- 9.2. Hər bir halda sığorta haqqı və ya onun razılaşdırılmış ilk hissəsi sığorta müqaviləsi bağlandığı gündən 1 aydan gec olmayaraq ödənilməlidir.
- 9.3. Sığorta haqqı və ya onun hissəsi vaxtında ödənilmədikdə, sığortaçı onun ödənilməsi üçün bu Qaydaların 9.2. maddəsinin tələbini nəzərə alaraq, yazılı surətdə 15 günədek müddət müəyyən edə bilər.
- 9.4. Sığorta hadisəsinin sığorta haqqı və ya onun hər hansı bir hissəsinin müqavilədə nəzərdə tutulmuş ödənilməsi müddəti başa çatdıqdan 15 gün sonra, bu Qaydaların 9.3.-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş halda isə sığortaçının müəyyən etdiyi müddətin başa çatmasından 3 gün sonra baş verməsi halında sığorta haqqı və ya onun müvafiq hissəsi ödənilməmiş olduqda, Sığortaçı sığorta ödənişinin verilməsindən imtina edir.
- 9.5. Sığorta ödənişinin ödənilməsi zamanı Sığortaçı sığorta ödənişi məbləğindən sığortalının ona ödəməli olduğu, vaxtı çatmış və ya gecikdirilmiş sığorta haqqı məbləğini tutmaq hüququna malikdir.
- 9.6. Qrup halında sığorta zamanı sığorta müddəti ərzində sığorta olunanların siyahısında dəyişiklik baş verməsi ilə əlaqədar (sığorta təminatına sonradan yeni şəxslərin daxil edilməsi və ya təminatda olan sığorta olunanların sığorta təminatından çıxarılması) sığorta haqqının hesablanması gündəlik pro-rata əsasında, ödənilmə qaydası isə sığorta müqaviləsinə (şəhadətnamə) əlavə ilə müəyyən olunur.

Maddə 10 – Sığorta müqaviləsinin bağlanması

- 10.1. Sığorta müqaviləsi Sığortalının Sığortaçıya verilən məlumat əsasında bağlanılır.
- 10.2. Sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortalı özünə məlum olan, habelə Sığortaçının tələb etdiyi və müqavilədən imtina etmək, yaxud onu məzmunu dəyişdirilmiş şəkildə bağlamaq qərarına təsir göstərə bilən bütün hallar barədə Sığortaçıya məlumat verməlidir.
- 10.3. Sığorta müqaviləsi yazılı olaraq aşağıdakı hər hansı bir formada bağlanır:
- 10.3.1. Tərəflərin bu Qaydalar əsasında sığorta müqaviləsi adlanan sənədi tərtib edərək qarşılıqlı imzalaması yolu ilə;
- 10.3.2. Sığortalının bu Qaydalarla tanış olmasını və onun şərtləri ilə razılaşmasını yazılı qaydada təsdiq etməsi şərti ilə sığortaçı tərəfindən sığortalıya sığorta şəhadətnaməsinin verilməsi yolu ilə.
- 10.4. Bu Qaydaların 10.3-cü bəndində nəzərdə tutulmuş sığorta müqaviləsinin formaları elektron sənəd formasında da bağlana bilər.
- 10.5. Eyni sığorta marağı ilə bağlı bir neçə sığortaçı ilə sığorta müqaviləsi bağlayan Sığortalı bu barədə sığortaçılardan hər birinə məlumat verməlidir. Həmin məlumatda digər sığortaçının adı və müvafiq sığorta məbləği göstərilməlidir. Tələb edildikdə, bu məlumatları təsdiq edən müvafiq sənədlər təqdim olunmalıdır.
- 10.6. Sığortalı, xeyrinə sığorta müqaviləsi bağlanan və sığorta müqaviləsinin bağlanmasına razı olan Sığorta olunanların siyahısını Sığortaçıya təqdim etməlidir.

Maddə 11 – Sığorta təminatının müddəti

- 11.1. Əgər sığorta müqaviləsində (şəhadətnaməsində) başqa cür nəzərdə tutulmamışdırsa, sığorta haqqının ilk hissəsinin və ya tam ödənilməsi halında, sığorta təminatının müddəti sığorta müqaviləsinin bağlandığı gün saat iyirmi dördədən başlanır və sığorta müqaviləsinə əsasən həmin müqavilənin qüvvədə olduğu sonuncu gün saat iyirmi dördə başa çatır.
- 11.2. Bu Qaydaların 13.1–13.7-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş hər hansı hal baş verdikdə, həmin halın baş verdiyi andan, bu Qaydaların 13.8-ci bəndində nəzərdə tutulmuş halda isə bu Qaydaların 14.2-ci bəndi ilə müəyyən edilmiş müvafiq müddətin sonuncu gününün bitməsi anından sığorta müqaviləsi üzrə sığorta təminatı başa çatmış hesab edilir.

Maddə 12 - Sığorta müqaviləsinə əlavə və dəyişikliklər edilməsi qaydası

- 12.1. Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddət ərzində ona tərəflərin razılığı ilə əlavələr və dəyişikliklər edilə bilər.
- 12.2. Sığorta müqaviləsi bağlandıqdan sonra həmin müqavilənin qüvvədə olduğu müddət ərzində sığortalı sığorta riskinin dəyişməsinə təsir göstərə bilən hallar barədə Sığortaçıya məlumat verməlidir.
- 12.3. Sığortaçı sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddətdə sığorta riskinin artmasına səbəb olan dəyişikliklər barədə məlumat aldıqda sığorta müqaviləsinin şərtlərinin dəyişdirilməsini, o cümlədən əlavə sığorta haqqının ödənilməsini və ya sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilməsini tələb edə bilər.

Maddə 13 - Sığorta müqaviləsinə xitam verilməsi

Sığorta müqaviləsinə aşağıdakı hallarda vaxtından əvvəl xitam verilir:

- 13.1. sığorta predmeti artıq mövcud olmadıqda;
- 13.2. sığortalı olan hüquqi şəxs sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu dövrdə yenidən təşkil edildikdə, onun həmin müqavilə üzrə hüquq və vəzifələri müvafiq hüquq varisinə keçməsi halı istisna olmaqla, sığortalı hüquqi şəxs ləğv olunduqda və ya sığortalı fiziki şəxs öldükdə;
- 13.3. Sığorta müqaviləsi üzrə sığortalı olmayan sığorta olunan vəfat etdikdə sığortalının onun başqası ilə əvəz olunması təklifinə sığortaçı etiraz etdikdə;
- 13.4. sığorta hadisəsinin baş verməsi ehtimalı olmadıqda və sığorta riskinin mövcudluğu, səbəbi sığorta hadisəsi olmayan hallara görə başa çatdıqda;
- 13.5. sığortaçı sığortalı qarşısında öz öhdəliklərini tam olaraq yerinə yetirdikdə;
- 13.6. sığortalı sığorta haqqını sığorta müqaviləsində müəyyən edilən qaydada ödəmədikdə;
- 13.7. sığorta marağı artıq mövcud olmadıqda;
- 13.8. sığortalı və ya sığortaçı sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi tələbi ilə çıxış etdikdə.

Maddə 14. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam vermə ilə bağlı xəbərdar etmə

- 14.1. Bu Qaydaların 13-cü bəndində göstərilən hallarda sığorta müqaviləsinə xitam verilməsi üçün əsas olan şərait yarandıqda, bu Qaydaların 14.2-ci bəndi nəzərə alınmaqla müqaviləyə xitam verilməsində maraqlı olan tərəf dərhal digər tərəfi bu barədə xəbərdar etməlidir.
- 14.2. Sığorta müqaviləsinə bu Qaydaların 13.8-ci bəndinə uyğun olaraq sığortalının və ya sığortaçının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verilərəkən, bu barədə bir tərəf digərinə ən azı 30 gün əvvəl (sığorta müqaviləsi beş ildən çox müddətə bağlanmış olduqda 60 gün, 3 aydan az müddətə bağlanmış olduqda isə 5 iş günü əvvəl) tələbini əsaslandırıdğı yazılı bildiriş göndərməlidir.

Maddə 15. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam vermənin nəticələri

- 15.1. Sığorta müqaviləsinə (qrup halında sığorta zamanı həm də müqaviləyə hər hansı bir sığorta predmetinə münasibətdə) sığortalının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verildikdə, sığortaçı həmin müqavilə üzrə (qrup halında sığorta zamanı isə müqavilənin hər hansı sığorta predmeti ilə bağlı sığorta haqqına mütənasib olan) sığorta haqqının qaytarılan hissəsindən işlərin aparılması xərclərinin müqavilənin qurtarmamış müddətinə mütənasib hissəsini çıxmaqla həmin müddət üçün sığorta haqlarını ona qaytarır. Sığortalının sığorta müqaviləsinə xitam verilməsi ilə bağlı tələbi sığortaçının sığorta müqaviləsi üzrə vəzifələrini yerinə yetirməməsi ilə bağlıdırsa, sığortaçı sığorta haqlarını (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarını) bütünlüklə sığortalıya qaytarır.
- 15.2. Sığorta müqaviləsinə (qrup halında sığorta zamanı, həm də müqaviləyə hər hansı bir sığorta predmetinə münasibətdə) sığortaçının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verildikdə o, sığorta haqlarını (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarını) bütünlüklə sığortalıya qaytarır; əgər bu tələb sığortalının sığorta müqaviləsi üzrə vəzifələrini yerinə yetirməməsi ilə bağlıdırsa, sığortaçı müqavilənin qurtarmamış müddəti üçün sığorta haqlarını (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarını) qaytarır. Bu halda sığortaçı sığorta müqaviləsi üzrə (qrup halında sığorta zamanı isə müqavilənin hər hansı sığorta predmeti ilə bağlı sığorta haqqına mütənasib olan) sığorta haqqının qaytarılan hissəsindən işlərin aparılması xərclərinin müqavilənin qurtarmamış müddətinə mütənasib hissəsini çıxı bilər.
- 15.3. Sığorta müqaviləsinə (qrup halında sığorta zamanı həm də müqaviləyə hər hansı bir sığorta predmetinə münasibətdə) vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək sığortaçı tərəfindən sığortalıya ödənilmiş sığorta haqqına (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarına) bərabər və ya ondan çox miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, sığorta haqqı (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqları) sığortalıya qaytarılır.
- 15.4. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək ödənilmiş sığorta haqqından (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarından) az miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, həmin sığorta haqqı məbləği ilə sığorta ödənişi məbləği arasındakı fərq miqdarında sığorta haqqının sığortalıya qaytarılması müvafiq olaraq bu Qaydaların 15.1-ci və 15.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.
- 15.5. Bu Qaydaların 15.1-ci və 15.2-ci bəndlərinin məqsədləri üçün işlərin aparılması xərclərinin qaytarılan sığorta haqqı məbləğindən çıxılan hissəsi sığorta müqaviləsi ilə müəyyən edilir.

Maddə 16. Tərəflərin hüquq və vəzifələri

- 16.1. Sığortalının hüquqları:
 - 16.1.1. Sığortaçının Sığorta müqaviləsinin şərtlərinə əməl etməsini yoxlamaq, o cümlədən Sığortaçıdan maliyyə sabitliyi barədə, kommersiya sirri olmayan məlumatı əldə etmək;
 - 16.1.2. Bu Qaydalarda və ya müqavilədə nəzərdə tutulmuş şərtlərlə və qaydada Sığorta müqaviləsinə xitam vermək;
 - 16.1.3. Sığorta müqaviləsində qanunvericiliyə zidd olmayan digər hüquqlar nəzərdə tutula bilər;
 - 16.1.4. Sığorta şəhadətnaməsi itirildikdə onun dublikatını almaq;

16.2. Sığortalının vəzifələri:

- 16.2.1. Sığorta haqqını Sığorta müqaviləsi ilə müəyyən edilmiş məbləğdə və müddətdə ödəmək;
- 16.2.2. Sığorta müqaviləsinin bağlanması üçün zəruri olan məlumatları Sığortaçıya təqdim etmək;
- 16.2.3. Sığorta müqaviləsinə aid olan sənədlərin qorunub saxlanılmasını təmin etmək;
- 16.2.4. Sığorta olunanları sığorta təminatının həyata keçirilməsi daxil olmaqla sığorta müqaviləsinin şərtləri və ona edilmiş bütün dəyişikliklər ilə tanış etmək;
- 16.2.5. Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddətdə sığorta olunanların siyahısında və siyahıda göstərilən məlumatlara edilən dəyişikliklər barədə Sığortaçıya dərhal məlumat vermək;
- 16.2.6. Sığorta müqaviləsində qanunvericiliyə zidd olmayan digər vəzifələr nəzərdə tutula bilər.

16.3. Sığorta olunanın hüquqları:

- 16.3.1. Sığorta hadisəsi baş verdiyi zaman onun xeyrinə bağlanmış sığorta müqaviləsi üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsini Sığortaçıdan tələb etmək;
- 16.3.2. Sığorta müqaviləsində qanunvericiliyə zidd olmayan digər hüquqlar nəzərdə tutula bilər.

16.4. Sığorta olunanın vəzifələri:

- 16.4.1. Sığorta sənədlərinə qayğı ilə yanaşmaq;
- 16.4.2. Sığorta müqaviləsi bağlandığı zaman Sığortaçı tələb etdiyi hallarda Sığortaçının təyin etdiyi tibb müəssisində ilkin tibbi müayinədən keçmək;
- 16.4.3. Sığorta müqaviləsinə tibbi xərclər təminatı daxil edildiyi hallarda bədbəxt hadisənin baş verməsi zamanı təcili və təxirəsalınmaz hallar istisna olmaqla, müalicəni almaq üçün tibb müəssisəsinin seçimində Sığortaçının təklifini nəzərə almaq. Təcili və təxirəsalınmaz hallarda Sığortalı dərhal ən yaxın uyğun tibb müəssisəsinə müraciət etmək hüququna malikdir;
- 16.4.4. Sığorta müqaviləsində qanunvericiliyə zidd olmayan digər vəzifələr nəzərdə tutula bilər.

16.5. Sığortaçının vəzifələri:

- 16.5.1. Müəyyən edilmiş müddətdə sığorta şəhadətnamələrini Sığortalıya vermək;
- 16.5.2. Qanunvericiliyə zidd olmayan hallarda Sığortalı ilə münasibətlərdə məxfiliyi təmin etmək;
- 16.5.3. Sığorta müqaviləsində qanunvericiliyə zidd olmayan digər vəzifələr nəzərdə tutula bilər.

16.6. Sığortaçının hüquqları:

- 16.6.1. Sığortalı tərəfindən verilən məlumatları və həmçinin Sığortalı və Sığorta olunan tərəfindən Sığorta müqaviləsinin qaydalarına riayət edilməsini özünün zəruri hesab etdiyi vasitələrlə yoxlamaq;
- 16.6.2. Bu Qaydalarda və ya müqavilədə nəzərdə tutulmuş şərtlərlə və qaydada sığorta müqaviləsinə xitam vermək. ~~və ya onu ləğv etmə~~
- 16.6.3. Bədbəxt hadisənin baş verdiyi zaman zəruri hallarda Sığorta olunanın alkoqol, narkotik və ya toksik maddələrin təsiri altında olub-olmamasının yoxlanılmasını tələb etmək. Bu tələbə etiraz edildiyi halda Sığortaçı ödənişdən imtina edə bilər.
- 16.6.4. Sığorta müqaviləsində qanunvericiliyə zidd olmayan digər hüquqlar nəzərdə tutula bilər.

FƏSİL 4 - ZƏRƏR VƏ ÖDƏNİŞ.

Maddə 17 - Bədbəxt hadisə baş verdikdə Sığortalının (Sığorta olunanın) vəzifələri

- 17.1. Sığortalı (Sığorta olunan), bədbəxt hadisə baş verdiyi zaman zərərin qarşısını almaq və ya miqdarını azaltmaq üçün zəruri və məqsəduyğun tədbirlər görməlidir.
- 17.2. Bədbəxt hadisənin baş verməsi barədə Sığortalı və ya Sığorta olunan, yaxud Faydalanan şəxs hadisədən xəbər tutduqdan dərhal sonra və ya mümkün olan ən qısa müddət ərzində Sığortaçıya və ya onun nümayəndəsinə, eyni zamanda, qanunvericiliyə uyğun olaraq, həmin hadisə barədə məlumatlandırılmalı olan səlahiyyətli dövlət orqanlarına hər hansı vasitə ilə xəbər verməlidir və qanunvericiliklə ona aid edilmiş bütün öhdəlikləri yerinə yetirməlidir.
- 17.3. Bədbəxt hadisənin baş verməsi barədə Sığortaçıya məlumat vermiş Sığortalı və ya Sığorta olunan, həmçinin Faydalanan şəxs bu Qaydaların 17.2. maddəsində nəzərdə tutulmuş səlahiyyətli dövlət orqanlarına həmin hadisə barədə xəbər verməmişdirsə, Sığortaçı qeyd olunan orqanları bu hadisə barədə dərhal məlumatlandırmalıdır.
- 17.4. Sığortalı (Sığorta olunan) hadisənin yerini, tarixini, səbəblərini və şəraitini bildirməlidir və siyahısı bu Qaydalarda müəyyən edilmiş sənədləri Sığortaçıya təqdim etməlidir;
- 17.5. Bədbəxt hadisədən dərhal sonra lazımi müalicəyə başlanılmalı və xəsarət alanın səhhətinin yaxşılaşması üçün lazımi tədbirlər görülməlidir.
- 17.6. Sığortalı (Sığorta olunan) ona tibbi yardımın göstərilməsi zamanı müalicə edən həkimin göstərişlərinə əməl etməlidir və tibi yardım göstərən tibb müəssisəsinin qaydalarına riayət etməlidir;
- 17.7. Sığortaçı, istədiyi vaxt xəsarət alanın (Sığortalının/Sığorta olunanın) müayinə və tibbi vəziyyətinə nəzarət etmək hüququna malikdir. Sığortaçının bu müayinə və nəzarəti həyata keçirməsinə mütləq şərait yaradılmalıdır. Sığortaçı həmçinin özünün tövsiyə etdiyi həkimin məsləhətinə müvafiq olaraq Sığortalıya və ya Sığorta olunana tibb müəssisəsini dəyişmək təklif etmək hüququna malikdir.
- 17.8. Sığortalı (Sığorta olunan) tərəfindən 17.2, 17.5 və 17.7-ci bəndlərdə göstərilən vəzifələr qəsdən yerinə yetirilməzsə, sığortaçı bədbəxt hadisə nəticəsində ortaya çıxan nəticələrə və ya xəsarətin daha da ağırlaşmasına görə məsuliyyətdən azad edilir.

Maddə 18 - Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi qaydası

- 18.1. Sığorta ödənişi aşağıdakı şəxslərə verilir:
 - Əlilliyin təyin edilməsinə, Sınıqlara, Yanıqlara, Əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə, Tibbi xərclərə görə - Sığorta olunana ödənilir.
 - Sığortalının (Sığorta olunanın) ölümü halında – Faydalan şəxsə, bələ şəxs olmadıqda – vərəsələrinə ödənilir.
- 18.2. Sığorta ödənişi aşağıdakılara əsasən həyata keçirilir:
 - 18.2.1. bədbəxt hadisə baş verdikdə, Sığortalının, Sığorta olunanın və ya Faydalanan şəxsin sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulmuş müddətdə Sığortaçıya ünvanlandığı sığorta tələbi ilə birlikdə baş vermiş bədbəxt hadisənin yerini, tarixini, səbəblərini və şəraitini əks etdirən ətraflı məlumat;
 - 18.2.2. Sığorta hadisəsi hesab edilə bilən hadisə ilə bağlı qanunvericiliyə uyğun olaraq, hər hansı dövlət orqanına məlumat verilməlidirsə, həmin orqanın hadisə barədə təqdim etdiyi müvafiq sənəd (istehsalatda bədbəxt hadisə haqqında akt, cinayət işi haqqında məhkəmənin hökmü, bədbəxt hadisəsinin təhqiqatı haqqında akt, cinayət işin qaldırılması və ya cinayət işin qaldırılmasına imtina haqqında qərar, FHN-nin arayışı və s.);
 - 18.2.3. Sığortalının (sığorta olunanın) şəxsiyyətini təsdiq edən sənəd;
 - 18.2.4. Sığortalının (sığorta olunanın) ölümü halında –ölüm haqqında şəhadətnamə; Sığortalının (sığorta olunanın) ölüm səbəbi haqqında məlumatı əks etdirən sənədin sürəti (ölüm haqqında tibbi şəhadətnamə, arayış, məhkəmə-tibbi ekspertizanın rəyi).

- 18.2.5. Əlilliyin təyin edilməsi haqqında müvafiq səlahiyyətli orqanın qərarı;
- 18.2.6. Müvafiq səlahiyyətli orqan və (və ya) tibb müəssisəsi tərəfindən əlilliyin təyin edilməsi səbəblərini müəyyən etməyə imkan verən sənəd (ambulator kartından çıxarış vərəqəsi, xəstəlik tarixi, epikriz və s.).
- 18.2.7. müalicə sənədləri (tibb kitabçasından, ambulator kitabçadan və xəstəlik tarixindən çıxarış, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə tələb olunan tibbi qeydiyyat sənədləri, yazılmış reseptlər və s.);
- 18.2.8. Tibbi müəssisənin verdiyi hesabların, dərman preparatları üçün verilmiş qəbzlərin əsli;
- 18.2.9. Səlahiyyətli şəxs tərəfindən təsdiqlənmiş bağlanmış Əmək qabiliyyətinin olmaması vərəqəsi;
- 18.2.10. Faydalanan şəxsin bank rekvizitləri

Maddə 19 – Sığorta ödənişinin verilməsindən imtinanın əsasları

Sığortaçı sığorta ödənişinin verilməsindən aşağıdakı hallarda imtina edir:

- 19.1. Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinin 923.1-ci maddəsinin tələblərinə əməl edilməməsi nəticəsində Sığortaçının hadisənin səbəblərini və (və ya) dəyən zərərin həcmi müəyyənləşdirmək imkanından tam və ya qismən məhrum olması ilə əlaqədar olaraq onun mənafeələri əhəmiyyətli dərəcədə pozulduqda;
- 19.2. Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş məsuliyyəti istisna edən hallardan başqa, Sığortalının, müvafiq hallarda zərərçəkənin sığorta hadisəsinin baş verməsinə yönələn qəsdən etdiyi hərəkəti və ya hərəkətsizliyi, habelə sığorta hadisəsi ilə birbaşa səbəb əlaqəsində olan qəsdən cinayət törətməsi;
- 19.3. Müqavilə və ya qanunla hərbi risklərin sığortalanması nəzərdə tutulmadıqda, hadisənin baş verməsinin hərbi əməliyyatlar və ya hərbi xarakterli tədbirlər hesab edilən halların nəticəsi olması;
- 19.4. Sığortalının dəyən zərərin qarşısını almaq və ya həcmi azaltmaq üçün lazımi və mümkün tədbirləri görmək iqtidarında olduğu halda, həmin tədbirləri qəsdən görməməsi; bu zaman sığorta ödənişindən o həcmdə imtina edilə bilər ki, Sığortalı mümkün tədbirləri görmüş olsaydı, zərərin miqdarı həmin həcmdə azalmış olardı;
- 19.5. Sığortaçının sığorta hadisəsinin baş verməsi səbəblərini araşdırmasına Sığortalı tərəfindən maneçilik törədilməsi, Sığortaçını hadisənin səbəblərini və ya zərərin həcmi müəyyənləşdirmək imkanından tam və ya qismən məhrum etməsi;
- 19.6. Mülki Məcəllənin 935.2-ci maddəsi nəzərə alınmaqla, sığorta olunan şəxs və (və ya) sığorta hadisəsi barəsində Sığortalının Sığortaçıya qəsdən yanlış məlumat verməsi nəticəsində Sığortaçının sığorta riskini qiymətləndirmək, həmçinin sığorta hadisəsinin səbəblərini və (və ya) dəyən zərərin həcmi müəyyənləşdirmək imkanından tam və ya qismən məhrum olması;
- 19.7. Baş vermiş hadisənin sığorta müqaviləsinə görə sığorta hadisəsi hesab edilməməsi;
- 19.8. Sığorta hadisəsinin sığorta haqqı və ya onun hər hansı bir hissəsinin qanunvericilikdə və ya müqavilədə nəzərdə tutulmuş ödənilməsi müddəti başa çatdıqdan 15 gün sonra, bu Qaydaların 9.3 maddəsində nəzərdə tutulmuş halda isə sığortaçının müəyyən etdiyi müddətin başa çatmasından 3 gün sonra baş verməsi halında sığorta haqqı və ya onun müvafiq hissəsi ödənilməmiş olduqda;
- 19.9. Sığorta hadisəsinin yaranma səbəbini, əsasını müəyyən etmək üçün sənəd və məlumatları müəyyən edilmiş müddətlərdə təqdim etmədikdə və ya bilərəkdən yanlış məlumat verdikdə;
- 19.10. Sığorta müqaviləsində qanunvericiliyə zidd olmayan ödəniş verilməsindən digər imtina əsasları nəzərdə tutula bilər.

Maddə 20. Sığorta ödənişin verilməsi haqqında məlumat

Hazırkı Qaydaların 18-ci maddədə nəzərdə tutulan sənədlərdən sonuncusunun sığortaçıya daxil olduğu tarixdən 7 iş günündən gec olmayaraq sığortaçı sığorta ödənişini verməli, yaxud sığortalıya, sığorta olunana və ya faydalanan şəxsə sığorta ödənişinin verilməsindən imtina haqqında yazılı şəkildə əsaslandırılmış bildiriş təqdim etməlidir.

FƏSİL 5 - DİGƏR MÜDDƏALAR

Maddə 21. Sığorta müqaviləsinin şərtlərinin yerinə yetirilməməsinə və ya lazımi qaydada yerinə yetirilməməsinə görə tərəflərin məsuliyyəti.

Sığorta müqaviləsinin şərtlərinin yerinə yetirilməməsinə və ya lazımi qaydada yerinə yetirilməməsinə görə tərəflər bu qaydalarda müəyyən olunmuş məsuliyyət daşıyırlar. Bu qaydalarla nəzərdə tutulmamış məsuliyyət qanunvericiliyə müvafiq olaraq müəyyən olunur.

Maddə 22. Sığorta müqaviləsinin Qaydalar üzərində üstünlüyü

Sığorta müqaviləsinin tərəfləri müqavilədə bu Qaydaların müəyyən müddələrinin istisna edilməsini, həmçinin ona müəyyən əlavələr edilməsini nəzərdə tuta bilərlər. Bu halda konkret müqavilələrin şərtləri tətbiq edilir.

Maddə 23. Mübahisələrin həlli qaydası

Bu Qaydalar əsasında bağlanmış sığorta müqaviləsindən irəli gələn mübahisələr ilkin olaraq danışıqlar yolu ilə, pretenziya qaydasında, tərəflər arasında razılığa gəlinmədiyi təqdirdə isə qüvvədə olan Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi tətbiq edilməklə Azərbaycan Respublikasının müvafiq məhkəmələrində həll edilir.

“A-QROUP SİĞORTA ŞİRKƏTİ” ASC
FƏRDİ QƏZA SİĞORTASI ÜZRƏ TARİFLƏR VƏ ONLARIN DƏRƏCƏLƏRİNİN
ƏSASLANDIRILMASI

Baxılır – 01/01/2022- 31/12/2024 dövrü üzrə nəticələrə

- 1. Sığorta hadisəsinin baş verməsi ehtimalı (q) – 0.02;**
- 2. Bir sığorta müqaviləsi üzrə orta sığorta məbləği (S) – 58 715 AZN;**
- 3. Bir sığorta müqaviləsi üzrə orta sığorta ödənişi (Sö) – 2 000 AZN;**
- 4. Bağlanılacaq sığorta müqavilələrinin sayı (n) – 200**

Netto dərəcəni T_n , netto dərəcənin əsas hissəsini T_θ , risk üstəliyi isə T_r ilə işarə edək. Onda

$$T_\theta = \frac{100 * q * S\ddot{o}}{S} = \frac{100 * 0.02 * 2000}{58\,715} = 0.0681\%$$

Risk üstəliyini hesablamaq üçün yığılan sığorta haqlarının sığorta ödənişlərinin verilməsinə kifayət etməsi ehtimalını (y) 0.98 götürək.

y	0.84	0.9	0.95	0.98	0.9986
$a(y)$	1	1.3	1.645	2	3

Bu halda həmin ehtimalla uyğun əmsal $a=2$ -dir

$$T_r = 1.2 * T_\theta * a * \frac{(1 - q)^{\frac{1}{2}}}{(n * q)^{\frac{1}{2}}} = 1.2 * 0.0681 * 2 * \frac{(1 - 0.02)^{\frac{1}{2}}}{(200 * 0.02)^{\frac{1}{2}}} = 0.0809\%$$

Netto dərəcə $T_n = T_\theta + T_r = 0.0681\% + 0.0809\% = 0.1491\%$ təşkil edəcəkdir.

Tarifin strukturu: netto dərəcə - 70%, yüklənmə 30%. O cümlədən işlərin aparılması xərcləri 29%, tarif mənfəəti – 1%.

Brutto dərəcəni T_b ilə işarə edək. Onda

$$T_b = \frac{T_n}{1 - f} = \frac{0.1491}{1 - 0.30} = 0.2129\%$$

Sığortanın şərtlərindən asılı olaraq baza tarif dərəcəsinə azaldıcı və artırıcı əmsallar tətbiq edilir.

	Azaldıcı əmsal (max)	Artırıcı əmsal (max)
Sığortalının (sığorta olunanın) fəaliyyət növü		5
Sığorta təminatının dairəsi	0.5	3
Yaş		2
Qrup halında sığorta olunanların sayı	0.5	
Zərərlilik tarixçəsi	0.8	3
Azərbaycan Respublikasının sərhədləri xaricində təminat		2

Ona görə də, yekun tarif dərəcəsi 0.0426% - 38.3284% aralığında dəyişir
 Qısamüddətli müqavilələr üzrə tarif dərəcəsi günlük pro-rata qaydasında hesablanır.